

## **POVZETEK REGIJSKEGA IZVEDBENEGA NAČRTA NA PODROČJU SOCIALNEGA VARSTVA 2014 – 2016 ZA GORIŠKO STATISTIČNO REGIJO<sup>1</sup>**

Državni zbor RS je aprila 2013 sprejel Resolucijo o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013–2020<sup>2</sup> (v nadaljevanju: Resolucija), ki je temeljni programski dokument Slovenije na področju socialnega varstva za obdobje do leta 2020. Resolucija opredeljuje osnovna izhodišča za razvoj sistema, cilje in strategije razvoja socialnega varstva, določa mrežo javne službe socialnovarstvenih storitev in programov, opredeljuje način izvajanja in spremljanja programa ter odgovornosti posameznih akterjev na različnih ravneh.

Resolucija določa, da se bodo za neposredno uresničevanje zastavljenih ciljev dokumenta pripravljali izvedbeni načrti na državni in regionalni ravni, in sicer za obdobje štirih let (2013–2016 in 2017–2020). Izvedbeni načrt za cilje na ravni države bo sprejemala Vlada RS, za cilje na ravni regij oziroma lokalnih skupnosti pa pristojni organi lokalnih skupnosti.

Pripravo regijskih izvedbenih načrtov koordinirajo centri za socialno delo (v nadaljevanju: CSD) na regijski ravni, ki v ta namen oblikujejo regijske koordinacijske skupine. Regijske koordinacijske skupine so sestavljene iz predstavnikov ključnih akterjev na področju socialnega varstva v regiji. Naloge regijskih koordinacijskih skupin so sodelovanje pri pripravi regijskih izvedbenih načrtov, usklajevanje regijskih izvedbenih načrtov in spremljanje njihovega izvajanja. Regijske izvedbene načrte potrdijo pristojni organi vseh lokalnih skupnosti z območja, ki so tudi odgovorni za izvajanje regijskih izvedbenih načrtov.

### **GORIŠKA STATISTIČNA REGIJA**

CSD Nova Gorica je bil s sklepom Ministrstva za delo, družino socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljevanju: MDDSZ) določen za pripravo, spremljanje in poročanje o izvajanju regijskega izvedbenega načrta na območju goriške regije, zato je novembra 2013 pričel s sestavo regijske koordinacijske skupine.

V regijski koordinacijski skupini sodeluje štirje predstavniki lokalnih skupnosti goriške regije, štirje predstavniki izvajalcev na področju socialnega varstva, dva predstavnika nevladnih organizacij, predstavnica razvojnega centra in en predstavnik uporabnikov.

Regijski izvedbeni načrt na področju socialnega varstva 2014-2016 za Goriško statistično regijo je regijska koordinacijska skupina potrdila dne 2. 6. 2014. Nanaša se na naslednje občine: Mestna občina Nova Gorica, Brda, Kanal ob Soči, Miren-Kostanjevica, Renče-Vogrsko, Šempeter-Vrtojba, Ajdovščina, Vipava, Idrija, Cerklje ob Krki, Tolmin, Kobarid, Bovec in na naslednje centre za socialno delo: Nova Gorica, Ajdovščina, Idrija in Tolmin.

---

<sup>1</sup> Celotno besedilo regijskega izvedbenega načrta lahko pridobite na CSD Nova Gorica, ki tudi koordinira njegovo pripravo, spremljanje in poročanje. Regijski izvedbeni načrt je bil pripravljen v okviru regijske koordinacijske skupine za goriško statistično regijo, povzetek pa je pripravil Inštitut RS za socialno varstvo.

<sup>2</sup> Uradni list RS, št. 39/2013.

### **Kratek opis trenutnih demografskih in socialnih razmer v regiji**

Goriška regija leži na zahodnem delu države ob italijanski meji in obsega 11,5 % površine Slovenije. Regija je precej hribovita in zato manj poseljena. V regiji živi 5,8 % prebivalstva celotne države. Delovno sposobnih (v starosti od 15 do 64 let) je dobri dve tretjini prebivalcev. Za regijo je značilno staranje prebivalstva, saj je delež prebivalstva, starejšega od 65 let najvišji med regijami v državi. Posebej izstopa tolminsko območje, kjer je dobra petina prebivalstva starejšega od 65 let.

Število zaposlenih in samozaposlenih se od leta 2009 zaradi recesije v gospodarstvu zmanjšuje. V letu 2012 se je število delovno aktivnega prebivalstva zmanjšalo še za 1.200 zaposlenih predvsem v gradbeništvu, predelovalnih dejavnostih in drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih.

Število brezposelnih se je od začetka krize konec leta 2008 več kot podvojilo. V letu 2013 je stopnja brezposelnosti znašala 11,4 % in je bila še vedno nižja od državne (12,9 %).

Za regijo je značilna velika geografske razpršenost naselij in s tem tudi slabša dostopnost prebivalstva do ustreznih oblik pomoči in programov. Zaradi slabšanja materialnega položaja se vse več ljudi sooča s težavami v duševnem zdravju, onemogočeno je reševanje stanovanjskega problema, prihaja tudi do težav v družinskih in partnerskih odnosih ter naraščanja števila socialno ogroženih družin. V regiji je v velikem porastu problematika alkoholizma, zaradi bližine meje pa se povečuje preprodaja in zloraba prepovedanih drog. V zadnjih letih postaja vse večji problem tudi brezdomstvo.

### **Ocena potreb, kvalitativni cilji in razvoj mreže storitev in programov na področju socialnega varstva v regiji**

V regijskem izvedbenem načrtu za goriško regijo so opredeljeni naslednji kvalitativni cilji za obdobje 2014-2016:

- zvišanje števila uporabnikov skupnostnih oblik pomoči,
- večja dostopnost, dosegljivost in pestrost storitev in programov,
- spodbujanje razvoja storitev, ki se izvajajo v domačem okolju ali na domu uporabnika,
- boljše informiranje in osveščanje potencialnih uporabnikov o mreži programov in storitev,
- večja socialna vključenost socialno ogroženih in ranljivih skupin,
- izboljšana kakovost storitev in programov.

V skladu z opredeljenimi cilji, ki izhajajo iz potreb uporabnikov, je regijska koordinacijska skupina opredelila naslednje prioritete v regiji:

- USTVARJANJE POGOJEV ZA VZPOSTAVITEV NOVIH PROGRAMOV ZNOTRAJ INSTITUCIJ IN RAZVOJ SKUPNOSTNIH PROGRAMOV
- NADGRADNJA IN RAZVOJ PROGRAMOV POMOČI NA DOMU STAREJŠIM IN LJUDEM S POSEBNIMI POTREBAMI
- ŠIRITEV DOSTOPNOSTI PROGRAMOV
- RAZVOJ PREVENTIVNIH PROGRAMOV
- IZBOLJŠANJE MEDRESORSKEGA SODELOVANJA IN SODELOVANJA Z NEVLADNIM SEKTORJEM V SMERI CELOSTNE OBRAVNAVE UPORABNIKOV

**Ukrepi za doseganje ključnih ciljev Resolucije in zadovoljevanje regionalnih/lokalnih potreb na področju socialnega varstva v obdobju 2014-2016**

**1. CILJ Resolucije: ZMANJŠEVANJE TVEGANJA REVŠČINE IN POVEČANJE SOCIALNE VKLJUČENOSTI SOCIALNO OGROŽENIH IN RANLJIVIH SKUPIN PREBIVALSTVA**

Ukrepi na regionalni ravni:

1. Spodbujanje vzpostavitve socialnih podjetij, ki bodo omogočala zaposlovanje ranljivim skupinam prebivalstva.
2. Vzpostavitev in razvoj preventivnih programov za socialno vključevanje in zaposlitev ranljivih skupin prebivalstva.

Rok za izvedbo ukrepov je 31.12.2016, odgovorni nosilci bodo CSD, VDC, občine, nevladni sektor, viri finančnih sredstev pa so MDDSZ (razpisi), EU razpisi, občine, izvajalci.

**2. CILJ Resolucije: IZBOLJŠANJE RAZPOLOŽLJIVOSTI IN PESTROSTI TER ZAGOTAVLJANJE DOSTOPNOSTI IN DOSEGLJIVOSTI STORITEV IN PROGRAMOV**

Ukrepi na regionalni ravni:

1. Razvoj mobilnih služb in mobilnih pisarn za nudenje pomoči ranljivim skupinam prebivalcev (mladi, družine, starejši, posamezniki z izkušnjo zasvojenosti, posamezniki po nezgodni poškodbi možganov, posamezniki z motnjo v duševnem in telesnem razvoju).
2. Vzpostavitev bivalnih enot in stanovanjskih skupin za ranljive skupine prebivalcev.
3. Vzpostavitev informativnih središč z namenom informiranja in osveščanja ranljivih skupin prebivalstva.
4. Vzpostavitev dnevni programov za različne ranljive skupine.
5. Razvoj in vzpostavitev programov paliativne oskrbe.
6. Razvoj in vzpostavitev programov za osebe, ki so se znašle v socialni stiski zaradi različnih zasvojenosti.
7. Nadgradnja programov za odrasle za starejše in osebe s težavami v duševnem zdravju.
8. Nadgradnja pomoči na domu z nudenjem zdravstvene nege in pomoči pri rehabilitaciji oseb po nezgodni poškodbi možganov.

Rok za izvedbo ukrepov je 31.12.2016, odgovorni nosilci bodo CSD, VDC, izvajalci institucionalnega varstva, občine, nevladni sektor, viri finančnih sredstev pa so MDDSZ (razpisi), EU razpisi, občine, izvajalci.

**3. CILJ Resolucije: IZBOLJŠEVANJE KAKOVOSTI STORITEV IN PROGRAMOV TER DRUGIH OBLIK POMOČI PREKO POVEČANJA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA IN VODENJA IZVAJALSKIH ORGANIZACIJ, POVEČANJA NJIHOVE AVTONOMIJE TER UPRAVLJANJA S KAKOVOSTJO IN ZAGOTAVLJANJA VEČJEGA VPLIVA UPORABNIKOV IN PREDSTAVNIKOV UPORABNIKOV NA NAČRTOVANJE IN IZVAJANJE STORITEV**

Ukrep na regionalni ravni:

1. Širitev projekta Občina po meri invalidov

Rok za izvedbo ukrepa je 31.12.2016, odgovorni nosilci bodo invalidske organizacije in lokalne skupnosti, viri finančnih sredstev pa so občine, izvajalci.

*Možni zapleti in tveganja pri izvedbi ukrepov:*

- neustreznost infrastrukture,
- pomanjkanje finančnih virov,
- pomanjkanje ustreznega strokovnega kadra.